

همیشه

صفاحازا علیرضایهراپی

صفحه آخر

www.hamshahronline.ir همشهری: سایت روزنامه: newspaper.hamshahronline.ir

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سید کمال قرنی، شماره ۱۴ کد پستی: ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ تهران، صندوق پستی: ۱۹۳۶۰۰۰۰ تلفن: ۲۲۰۴۶۰۶۷-۲۲۰۳۰۰۰۰

ایران‌شهر: دبیر: بهرام اربابی، مدیر: سعید محمدی، دبیر: مریم سرخوش، سرخ: مدیر: جواد عزیزی، دبیر: محمد جعفری، **دانشپناه:** دبیر: ساسان شادمان، دبیر: زهرا خلجی، **سرزمین هن:** دبیر: محمد باریکاتی، **جامعه:** دبیر: بهمن طباطبایی، **گزارش:** مدیر: سعید محمدی، **۳۴ (سینما و تلویزیون):** دبیر: سعید فروزی، **صفحه آخر:** دبیر: جواد نصرتی، **طرح و گرافیک:** دبیر: محمد علی حلیمی

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری، **مدیر مسئول:** محسن مهدیان، **سرمدیر:** دانیال معمار، **معاون سردبیر:** شهرام فرهنگ، علی عمادی، شاهین امین، حامد فوقانی، **مدیر فنی:** حامد یزدانی، **مدیر هنری:** مهدی سلامی، **بیر عکس:** امیر پناهپور، **سیاسی و دیپلماتیک:** مدیر: حسین ارجلو، **شورنگار:** مدیر: پروانه بهرام‌نژاد، **اقتصاد:** مدیر: حسین لطفی، **تماشگر:** مدیر: امیر محمد یعقوب‌پور، **دبیر:** لیلی فرسند

خوشمزه جهانی تهران

کیاب کوبیده- ابداع تهران عصر قاجار - نه فقط غذای ملی ایران شده که به فهرست بهترین غذاهای دنیا هم راه پیدا کرده است

یک مغازه بود که جارچی‌اش سر ظهر راه می‌افتاد در کوچه و بازار و مردان محله را به ناهار دعوت می‌کرد. مردها جمع می‌شدند توی دکان و روی سکوهایی که دور تادورش ساخته بودند می‌نشستند تا سینی معروف جلوکیابی جلوشان گذاشته شود، یک سینی بزرگ با بشقاب و نان سنگک و پیاز و سسماق و دوغ و گاهی شربت آلبیوم. بعد «جلوبیار» از راه می‌رسید، برنج را روی ظرف بزرگی که سر دست گرفته بود می‌آورد و توی بشقاب هر کس می‌ریخت. بعد ظرفی پر از قطعات

فاطمه عباسی

کره که بیشترش کره حیوانی بود، در دست متصدی‌اش می‌رسید او هم یک قطعه در ظرف برنج می‌گذاشت و پشت سر او در حالی که هنوز مشتری برنج و کره خود را مخلوط نکرده بود، «کیاب‌بده» سیخ کیاب را روی برنج می‌کشید. در بعضی از جلوکیابی‌ها این سیخ کشیدن‌ها آنقدر ادامه داشت تا مشتری اعلام کند که سیر شده و دیگر چشمش به دست کیاب‌بده نیست. جلوکیابی‌های قدیم تهران برای هر تعداد کیاب اضافه‌ای که می‌خواستید پول همان پرس اولیه را حساب می‌کردند، نه سیخ اضافه.

کیابی‌های قدیمی بازار تهران

می‌گویند رستوران نایب قدیمی‌ترین دربار ایران شش و کیابی‌ها را که در سال ۱۲۵۴ راه‌اندازی شد. بعدتر، یکی دیگر از جلوکیابی‌های معروف تهران هم راه افتاد که مردم نام آن را «مرشد جلویی» گذاشته بودند. مرشد جلویی که به خاطر داشتن درجات عرفانی و شاعر بودنش مورد احترام مردم بود، روی تابلوی مغازه‌اش نوشته بود: «نسیه و وجه جلویی در بازار تهران باز شد. اما کیابی‌های بازار از قدیمی‌ترین و معروف‌ترین کیابی‌های تهران و حتی ایران هستند که تعدادی از آنها بیش از ۱۰۰ سال قدمت دارند.

جلوکیاب در عهد ناصری

ناصرالدین شاه فردی قفقازی وارد دربار ایران شد و کیابی‌ها را که در این منطقه طبخ می‌شد برای دربار آماده کرد. این کیاب بعدها از سوی آشپزهای دربار کمی تغییر کرد و به‌عنوان یک غذای کاملاً ایرانی به شکل امروزی‌اش ماندگار شد. بعدتر، کیاب از غذایی درباری کم‌کم به غذای بازاری تبدیل شد و ۳-۴ مغازه جلوکیابی در بازار تهران باز شد. کیابی‌های بازار از قدیمی‌ترین و معروف‌ترین کیابی‌های تهران و حتی ایران هستند که تعدادی از آنها بیش از ۱۰۰ سال قدمت دارند.

تهرانگرام

گلارضا در باغ فردوس

تختی اگرچه در خانی‌آباد و در همان محله‌ای که پدر بزرگش حاج‌قلی روی تخت بلندی می‌نشست و با فروش یخ، روزی حلال برای خانواده‌اش در المیک خانسه‌ای در محله باغ فردوس خرید. به افتخار حضور مرحوم تختی، خیابانی که خانه او در آن واقع شده بود، خیابان تختی نام گرفت. جالب است بدانید پس از سکونت تختی در باغ فردوس، خیلی‌ها که شیفته این پهلوان نامی بودند، نام فرزندان تازه‌متولدشده خود را غلامرضا گذاشتند. آنقدر که آن سال‌ها شمار کودکانی که نامشان غلامرضا بود در محله باغ فردوس به شکل محسوسی بیشتر شد.

عکس خانه

تنیس روی میز جوانان قدیم!

برخی تصویری می‌کنند برای سوزاندن کالری‌های مبارک‌کشان، باید حتماً دمیل بزنند یا راکت تنیس به‌دست بگیرند و مثل «راچر فدرو» یا «رافائل نادال» از این سوی زمین به آن سوی بوبند و خلاصه کاری کنند کارستان! غافل از اینکه یکی از ورزش‌های دم‌دست و کالری‌سوز شهری، تنیس روی میز است، ورزشی که برخی کارشناسان معتقدند اگر با شدت مناسب انجام شود، می‌تواند ۳۰۰ تا ۵۰۰ کالری را در یک ساعت بسوزاند؛ به‌خصوص که امکانات این ورزش مفرح در بسیاری از پارک‌های تهران هم فراهم است. اینجا، پارک صدف در شمال شرق تهران است و این عکس، جمعه گذشته از گروهی از جوانان قدیم تنیس روی میز باز گرفته شده که در بخش وسایل ورزشی این پارک زیبا، مشغول ورزش صبحگاهی‌اند.

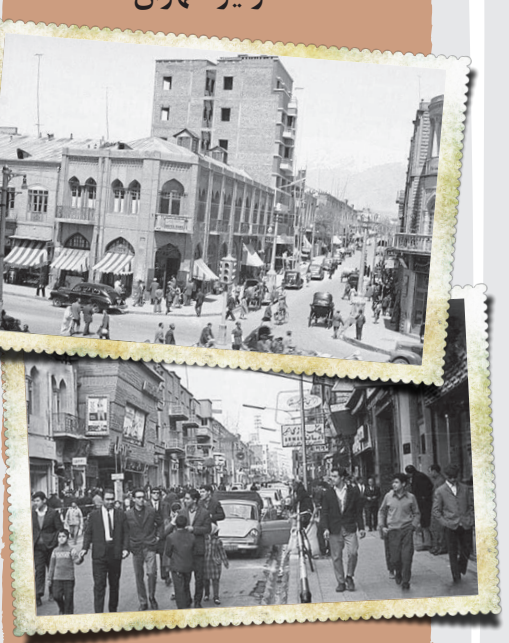
کفتر چاهی‌های بی‌زبان

از گذشته‌های دور، جوی‌های تهران پر بود از آب‌های روان که همه اهالی را سیراب می‌کرد؛ از مردمانش گرفته تا درخت‌های چنار و کبوترهای چاهی‌اش! اما بافت مدرن شهری، ایجاب می‌کرد تا جوی‌ها، پوشیده و به‌خاطر کم‌آبی، استخرهای شهری، برداشته و به‌خاطر آبار تمان‌نشینی، حوض خانه‌های حیاط دار، برچیده شود. حالا در این روزهای کم‌آبی و کم‌بارانی، مردمان شهر که تکلیف‌شان معلوم است، هر وقت تشنه می‌شوند یا سیراب شیر آب می‌روند و یا سیراب سوپر محل! و خلاصه خود را سیراب می‌کنند. هوای درخت‌ها و سبزه‌ها را هم که مأموران شهرداری دارند، می‌ماند کفتر چاهی‌های بی‌زبان! بیا بیا برای آب و دانه کفتر چاهی‌های شهرمان هم فکری کنیم و هوای این بردگان بی‌زبان را داشته باشیم.

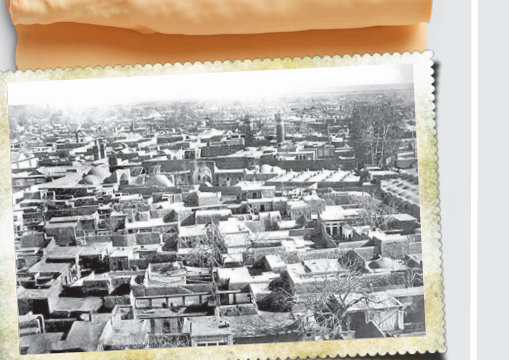
تهران مصور

شانزلیزه تهران

خیابان لاله‌زار، قدمتی به درازای تاریخ تحول پایتخت دارد. زمانی تنها یک باغ خارج از حصار طهماسبی بود و به‌مرور به یکی از شلوغ‌ترین و پررفت‌وآمدترین خیابان‌های تهران تبدیل شد. روزگاری مدرن‌ترین خیابان تهران نام داشت و بسیاری از نخستین تجربه‌های مدرنیته را در حافظه خود ثبت کرده است. خیابان لاله‌زار قدیمی که امروزه به آن قسمت جنوبی لاله‌زار می‌گویند، حد فاصل خیابان جمهوری تا میدان توپخانه را شامل می‌شود؛ باید گفت که زمانی از لاله‌زار به‌عنوان خیابان فرهنگی تهران قدیم یاد می‌کردند. شواهد می‌گوید که لاله‌زار باید پیش از سال ۱۱۹۰ شمسی به‌وجود آمده باشد. در عصر قاجاریه، این باغ مکان تفریح و تفرج پادشاهان به‌حساب می‌آمد و در سال ۱۱۵۴ و دوران فتحعلی‌شاه قاجار نیز باغ لاله‌زار را محل سکونت رئیس هیأت اعزامی ناپلئون بناپارت در نظر گرفتند. با توسعه شهر تهران، این باغ و اطراف آن نیز جزئی از محدوده پایتخت شد و روند روبه‌رشد خود را با سرعت پشت سر گذاشت. سال ۱۲۵۲ و در عهد ناصری، ناصرالدین شاه در سفری به فرنگ، از تماشای خیابان شانزلیزه پاریس به‌وحد می‌آید. در بازگشت، او باغ لاله‌زار ۹۰ هزار تومان فروخته می‌شود و مسیری از میان این باغ می‌کشند تا خیابانی به‌سبک خیابان‌های اروپایی و شبیه شانزلیزه پاریس در تهران آن روزها ساخته شود. نخستین سیم تلگراف را از باغ لاله‌زار کشیدند، نخستین چراغ گاز تهران قدیم را در شب‌های لاله‌زار روشن کردند، نخستین سالن سینما و نخستین مغازه گل‌فروشی هم در همین خیابان افتتاح شد. یک خط واگن آسبی، برای گشت‌زنی در خیابان لاله‌زار تدارک می‌بینند در دوران مشروطه، لاله‌زار اوج رونق و شکوفایی خود را پشت سر گذاشت و تا پایان عصر قاجاریه نیز یکی از مهم‌ترین نقاط گردشگری پایتخت بود.

تهران نامه

تهران شهر تونل‌های مخفی

اشتباه نکنید، منظور ما از این تونل‌ها مترو نیست! قرار نیست نقشه متروی تهران را با هم مرور کنیم. ما از تونل‌های مخفی قدیمی صحبت می‌کنیم. کمتر کسی می‌داند که زیر پای ما در تهران، شبکه‌ای از تونل‌های زیرزمینی وجود دارد. برخی از این تونل‌ها به دوران قاجاریه بازمی‌گردند و گفته می‌شود برای فرار شاهان و مقامات از حملات احتمالی ساخته شده‌اند. حتی برخی از این تونل‌ها به کاخ گلستان متصل بوده‌اند. امروز هم در مناطقی مانند بازار تهران، داستان‌های زیادی درباره این تونل‌ها شنیده می‌شود. تصور کنید که زیر شلوغی بازار بزرگ تهران، تونلی مخفی و پسر از رزم و راز در جریان بوده است.

شمیران نو؛ محله هفت برادران

زمین‌های این محله به ۷ برادر تعلق داشت: برادران «جعفریان» در دهه ۳۰ قرن پیش که آن را به محله هفت برادران معروف کرد و آنها تصمیم گرفتند زمین‌هایشان را به قواهای کوچک تقسیم کنند تا آنها را بفروشند. چون قیمت زمین‌ها نسبت به برخی از بخش‌های دیگر تهران، مناسب بود، به سرعت زمین‌ها تبدیل به خانه شدند؛ با این تفاوت که هر کسی با هر بودجه‌ای که داشت، خانه‌اش را سر پا کرد.

محدوده

خیابان هنگام، ضلع شرقی این محله است؛ اتوبان زمین‌الدین هم در شمال قرار دارد و از شرق به اتوبان امام‌علی (ع) خواهیم رسید. خیابان‌های صیوری و همسایگان هم ضلع جنوب این محل را تشکیل می‌دهند. شمیران نو هم مثل بیشتر محله‌های تهران، شلوغ و پرترافیک است؛ به‌خصوص که مدتی است اینجا به بورس کابینت‌سازها تبدیل شده و وانت‌های بارگیری، ترافیک بیشتری ایجاد می‌کنند. مساجد، پاساژها، بیمارستان الغدیر، مجموعه‌های ورزشی مثل شهدای شمیران نو و هنگام و اداره مرکزی شرکت واحد اتوبوسرانی تهران از جمله مکان‌های کلیدی این محله است. یکی از نخستین میدان‌های این محله هم میدان پاکدامن است.

شمیران نو، نوست یا قدیمی؟

سابقه شهری این محل، به گواهِ ساکنان قدیمی‌اش به حدود ۱۰۰ تا ۷۰ سال می‌رسد. می‌گویند بیشتر بر می‌داشت.

دود، محله را بر می‌داشت

این محله، به‌خاطر همجوار بودن با پارک لویزان و شبان، باید هوایی مطبوع داشته باشد؛ اما در گذشته‌های دور، چنین نبود. دلیلش نیز پارک‌بشک شرکت واحد اتوبوس‌های گازوئیلی آن روزگار بود. وقتی تهران در آن روزگار سرد می‌شد، گازوئیلی که در باک اتوبوس‌ها بود، یخ می‌زد و وانت‌ها مجبور می‌شدند زیر باک اتوبوس‌شان آتش روشن کنند تا تا ساعت‌ها موتور اتوبوس‌ها را روشن بگذارند تا باک یخ نزنند و اینگونه بود که محله را دود بر می‌داشت.

محدوده

شمیران نو، نوست یا قدیمی؟

سابقه شهری این محل، به گواهِ ساکنان قدیمی‌اش به حدود ۱۰۰ تا ۷۰ سال می‌رسد. می‌گویند بیشتر بر می‌داشت.

محدوده

شمیران نو، نوست یا قدیمی؟

سابقه شهری این محل، به گواهِ ساکنان قدیمی‌اش به حدود ۱۰۰ تا ۷۰ سال می‌رسد. می‌گویند بیشتر بر می‌داشت.